

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Vidéken:
Egy hóra.
Negyedévre:

Felelős szerkesztő:
SZEPOS BÉLA.
Kiadók és lapfajdosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Placz-utczá 47. és 49. szám.

Galánffy János.

Debreczen, november 14.

Galánffy János dr. a mai nappal ott hagyja a köztársadalmi székét, s mint ledegradált törvényszéki bíró megkezdte működését a Szamos parti városban.

Ledegradált királyi ügyész! Más-kor gunyos kárörömmel emlegették volna az emberek, míg most az elismerés a rokonszenv minden jele kíséri a távozó királyi ügyészt, s szinte előre megsejlik az emberek, hogy Galánffy a ki most Lányi igazságügyér czézári dölyfe miatt ott hagyta pozícióját, még diadalmas bevonulást tart az igazságügyi palotába.

A magyar ügyészi karról rossz véleménynyel soha sem volt a művelt magyar közönség. Azokat a kristályos elveket a melyeket a magyar ügyészi kar megteremtője Kozma Ferencz annak idején lefektetett — nagy becsületességgel és közvetlenséggel juttatta érvényre az ügyészi kar minden időben. Igazi ügyészi típus volt Galánffy János is. Tiszta kezű, zárkózott, ridegen szigorú, de mindig becsületes, egyenes ember. Az ő erkölcsi funda-

mentuma a törvény volt — a melynek paragrafusain. állva következetes séggel intézkedett. Állásának sulya kizárta azt, hogy mint társadalmi ember belevesse magát a léha áramlatokba. Nem olyan ember volt ő mint a szerencsétlen Nagy Géza a nagyváradi királyi ügyész a ki a pezsgős és kártya asztaltól ment reggelenként a vád képviselőjére. Galánffy élete a munka és a tisztesség között oszlott meg.

Csak ilyen következetes jellem határozhatja el magát arra a lépésre, a melyet nagyon kevesen mernének utána csinálni. Az igazságügyminiszter ki ad egy törvénytelen rendeletet. A becsületes királyi ügyész, a ki egyébként egy kis lelkiismeret furdalással tud tehetni volna magát a rendelet kiélezett törvénytelen ségein így gondolkodik:

— Becsületes ember voltam egész életemben. Megesküdtem, hogy a törvény által kijelölt uton fogok haladni. Erről az utról nem térek le, ha karrierem össze omlik is!

Bizony nemes és bátor példája a hazafias önfeláldozásnak az emberi akarat hajthatatlanságának Galánffy

János esete. És mi, a kik a most folyó nagy küzdelemben lelkünknek minden erejét beleöntjük az írott szavakba, hogy azok megtermékenyítsék a kétkedő lelkeket — meghajtjuk a lobogónkat Galánffy János előtt. Ugy tett, mint a hogy a középkori nemes lovagok cselekedtek. Tiszta nagy ideál-jaikért oda dobtak életüket — s csak nemes csatában becsületes küzdelemben villogtatták szabilyaik élet.

De Galánffy János egy nagy és jelentős bizonyítást is ad nekünk, a mely megnyugtatja a mi lelkünket. Az ügyészi kar, a melynek tagjai között egy Galánffy foglalt helyet, ha az idők még komorabbak lesznek, s ha a törvénytelen kormány a magyar igazságszolgáltatást akarja felaszarni a magyar emberek üdözésére — ez az ügyészi kar nem fog ilyen aljas szerepre vállalkozni. Visszatartja az esetleg vállalkozót Galánffy János példája akinek egyenes férfias elnatarozását tüntető tapssal honorálja ennek a nagy városnak minden igaz polgára s akitől fájdalommal bucsuzunk, ha rövid időre is.

Ninike.

Irta: Jaques Constant.

— Jó estét, asszonyom. Bocsanatot kérek, hogy munkás-zubbonyban jöttem. Bár munka nélkül vagyok, de nincs más ruhám. Minden a zálogházba vándorolt, amióta feleségem megbetegedett.

— Ön nem ismer engem? Chailloux Emile a nevem, megboldogult édes anyám önnél szolgált. Talán emlékszik Brigittára, az öreg szakácsnéjára?

— Kissé megváltoztam azóta, amikor még ölébe ültetett és csókolgatóit, de ön is megváltozott. Igen, 4 évig voltam Afrikában, ahol lesültem.

— Miért jöttem? Nem oly könnyű ezt megmondani. . . . Nos, a feleségemért jöttem! Ninikéért. Ninike a feleségem. Nem a törvényes feleségem, de hát ez nem számít. Kórházban fekszik tüdőgyulladásban.

— Ó, nagyon rosszul van. Nagyon fáj a szivem, ha látom, amint rózsás arcza napról-napra jobban halványul, szeme be-

esik, lesóványodik. Pedig olyan erős, egészséges volt, hogy öröm volt ránézni. Tegnap beszéltem a főorvossal. „Őn a férje, vagy a szeretője e a tizenkilencz évesnek? Ön ismeri a betegséget, ugy-e bár? Nos, ha itt marad, elveszett. A terem rossz levegője tönkreteszi. Igyekkezzék, hogy a vidékre mehesen, jó levegőre, lehetőleg déli. vidékre.” Amikor megmondtam neki, hogy munka és pénz nélkül állok, így felelt:

— Ez baj. Akkor elveszett. És tovább ment Feleségem megtudta az orvos véleményét, hogy levegőváltást ajánlott neki. Átölelte fejemet és fülembé sugta:

— Mimike, ugy-e bár nem engedsz itt meghalni? Elviszel Nizzába, kedvesem?

— Sokba kerülne drágám.

— Ekkor rám nézett asszonyom, oly bánatos, megható tekintettel, hogy még most is összeszorul a szivem, ha eszembe jut. És halkán megjegyezte:

— Igazad van. Csak a gazdagoknak van joguk az életre és napfényre. A szegényeknek meg kell halniuk.

Megvigasztaltam. Talán megszerzem a pénzt. Mosolygot: szivitépő mosoly volt. Kétségbeejtett az a gondolat, hogy nincs ezer-

frankos bankjegyem. És láttam egy képet, a jóvó képet, És láttam Ninikét: kiterítve a marványon meztelenül, a kíváncsiak szemtelen pillantásainak kitéve.

— Ó, asszonyom mindenről megfeledkeztem — meg kell mentenem őt!

Eszembe jutott az ön jósa. Mondják, hogy ön a jótékony egyleteknek nagy összeget szokott ajándékozni. És tudtam, hogy ön szeretett, mikor még kis fiucska voltam. Ön nem fogja engedni, hogy Ninike meghaljon, csak azért, mert nincs egy rongyos ezerfrankos bankó. Kölcsönözze hát nekem ezt az összeget asszonyom, és ha van Isten, megjutalmazza érte. . . .

— Igaz, ez nagy összeg, de egy ember élete megér ezer frankot. Egész életemen át azért fogok dolgozni, hogy ezt letérlesszem.

— Ön tíz frankot ajánl nekem? De tíz frankkal Ninikét nem vihetem a tengerre. Hogyan ön elutasít? Ön, akinek ezer frank annyi, mint nekem tíz sou? Talán azt hiszi, hogy nem mondok igazat? Esküszöm, hogy igaz minden szavam. Ha nem bizik bennem, béreljen ön lakást a feleségemnek Cannes-ben vagy másut, ahol nem nagy a drága

Megnyílt
a Gerő
férfi- és fiu ruha nagy áruháza a most ujonnan épült Fischer 3 emeletes palotában. Debreczen, Placz-utczá 61. szám. Szent-Anna-utczával szemben.

A póttartalékosokat behívják.

Vigasztalják az öreg katonákat.

Fejérváry helyzete.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 14.

Fejérváryék Bécsben erősítetik pozíciójukat, a mely a mint a politika kulcsai mögül kiszivárgó hírek mondják ugyancsak meggyöngült az utóbbi időkben.

A kormány helyzete.

Ugy volt, hogy a miniszterelnök és az igazságügyminiszter ma reggel már Budapesten lesznek. Tegnap este azonban újabb diszpozíciók estek meg: Lányi ma reggel elutazott ugyan Bécsből, Fejérváryt azonban a király délelőtt tíz órakor kihallgatáson fogadta, amely déli tizenkét órakor meg tart. Ezzel a jelentéssel kapcsolatban olyan hírek érkeznek Bécsből, amelyek a tegnapi nagy garral kiadott félhivatalos nyilatkozatok értékét ugyancsak lezállítják. Konstatálva, hogy a mai audenzia váratlanul jött és ez hamarosan szenzációsan döntő fordulatot hozhat a válságban, erre való tekintet nélkül az udvari körökből kiszivárgó információkból bécsi munkatársunkat megállapítja, hogy:

a kormány existenciája csakugyan naptári terminushoz van kötve; egyetlen lépéssel nem mehet az erőszak és a törvénytelenések határára beljebb, mint ameddig már most minden eredmény nélkül eljutott;

szó nincs arról, hogy mindaddig, amíg csak valamelyes garanciát a választások eredményére nézve mutathasson, feloszlatassa az országgyűlést,

ság és küldjön nekünk pénzt, hogy két három hónapig megélhessünk belőle. Kívánja, hogy letérdelek ön előtt? Megteszem... Ninikéért.

— Elutasít? Hát nincs szíve? Érttem. Ön jótékony, hogy beszéljenek a jótékony-ságaról, hogy a nevét kinyomassák a lapokban, hogy a női választmányokban szerepet kapjon.

— Nem, nem akarom megérteni önt. Inasát hívja? Felesleges. Megyek. Az ön jótékony-sága szédeltetés. Kidobja a pénzt, hogy a világ tudomást szerezzen róla. De amikor egy szegény leány életéről van szó...

— Gazember? Ne ismétlje kérem! Ne sértse azt a leányt... a feleségem!... Hallgass, nyomorult, vagy megölelek! Hallgass! Hallgass!...

— Nem mozdul. Egészen megkékült. Elvégeztem. Meneküljünk!... De... ha betörnek itt? A kulcs a zárban lóg. Mennyi arany! Nagyszerű! Üres minden. A cseléd lépcső üres. Ha szeret engem az ördög, hát a feleségem Nizzába utazik, még pedig első osztályon!

de ezzel a garanciáival is szolgálnia kell december 19-ig. Mert ha a helyzet a kormányra nézve akkor is olyan, hogy sem jobbra, sem balra lépést nem tehet, akkor a képviselőház elé más programmal sem léphet, hanem elnapoltatják vele az országgyűlést és közvetlen ezután megkezdődnek újból a koalícióval a tárgyalások.

Ezeket jelenti telefonon igen előkelő forrásból bécsi munkatársunk. A kormánnyal összeköttetésben álló körökből ezt az információt mindenben megerősítik. A kormány tagjai most már nem titkolják, hogy vesztett reménnyel néznek az elé, ami következik. Kristóffy agitációjának az volt a titkos mozgóterve, hogy az ellenzék ellen a föllázított tömegek terrorizmusával dolgozzék a választásokon. Most, hogy a választások eshetősége egyszerre leszállott a teljes valószínűség színvonaláig, az egész akciónak rá nézve eredménye nincs. A házardjátékosról kiderült, hogy hamisan is játszott.

A kormány helyzetének válságossá fordulására nagy befolyással volt Szogyény-Marich László berlini nagykövet közlése is, aki tájékoztatta az uralkodót arról, hogy kizárt dolog, hogy Németország a velünk kötött vám- és kereskedelmi szerződést jogérvényesnek ismerje el akkor, ha a megállapított határidőre, márcziusra nálunk is parlamentárisan, alkotmányos szabályszerűséggel le nem tárgyalatott. Arra nézve pedig, hogy az meg is történik, sem Fejérváry, sem Kristóffy a királynak a legkisebb valószínűséggel sem tudott szolgálni.

A póttartalékosokat behívják.

Bécsből táviratozzák: A Fremdenblatt írja: Értesülésünk szerint egy legfelsőbb parancs van terbe véve, amely hivatkozással az 1888. XVIII. t.-cikkre, a magyar birodalom területén kiegészítendő szükség s létszám állomány biztosítására fog szolgálni. E szerint azokat a nem csekély számú póttartalékos magyar állampolgárokat fogják igénybe venni, kik honvédelmi rendszerünk értelmében sorozások avagy csekélyebb testi foglalkozásai miatt rendes, tényleges szolgálatra nem lettek behíva, különös körülmények esetén azonban az idézett törvény rendelkezései szerint tényleges szolgálatra behívhatók.

Ezen intézkedés által a harmadik évüket szolgáló katonák kiszabadulnak, ami csak méltányosnak látszik és szabadságoltatásuk előre láthatólag ez év végéig be lesz fejezve. Ebben a tekintetben korlátozás csak oly mértékben fog történni, amennyire azt a katonai szolgálat különös körülményei feltétlenül szükségessé teszik. Ugyanezen törvény alapján a harmadik évüket szolgálók egyrésze átmenetileg visszatartandó a tényleges szolgálatban. A legénységi változásra vonatkozólag legközelebb megjelenő intézkedésekben különös figyelem fog arra fordítatni, hogy kivétel nélkül minden fegyvernemnél, különösen azonban a lovasságnál is a harmadik évesek szabadságolhatók legyenek.

Fehérváry Budapesten.

Fejérváry Géza báró ma indult Bécsből s még ma délutánra minisz-

tertanácsot hívott össze. A miniszterelnök közölni fogja, hogy a király jóváhagyását adta a katonai program megoldásának ama módjaihoz, amelyeket Fejérváry báró Pitttrich közös hadügyminiszterrel megállapított.

Vasuti kedvezmények kisiparosoknak.

A debreczeni kamara előterjesztése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 14.

A debreczeni kamara már számos ízben tett felterjesztést a kereskedelmi kormányhoz, hogy a kereskedelmi és ipari foglalkozású egyének ma már ugyyszólván nélkülözhetetlen utazási igényei jobb kielégítése menetjegy árkedvezményekkel a előnyösebb bérletjegy rendszerrel elősegíttessék, mert a kizárólag egy évre és a MÁV. összes vonalaira szóló eddigi bérletjegyek az ország erősen fejlődő és leggyakrabban az ország egyes vidékeire korlátozott kereskedői személy forgalmának meg nem felelnek.

Ujabbán megjelent a m. kir. államvasutaknak egy félhivatalos tervezete, mely a közölt kérelmek tárgyában, a mint azt annak idején közöltünk is, örvendétes haladást jelző intézkedéseket tartalmaz.

A kamara legutóbbi közgyűlésében a tervezettel behatóan foglalkozott ezen a kereskedelmi életre sarkalatos és igen fontos intézkedést és elhatározta, hogy ha a miniszter már reformálja a vasuti bérletjegyek ügyét, akkor felhívja figyelmét arra is, hogy a gyorsvonatok után harmadosztályú kocsik kapcsoltságának.

Előterjesztését a fejlődő kisipar utazási igényeinek jobb kielégítésével indokolja. Terjedelmes indokolt előterjesztésében kifejti, hogy mennyire szüksége van a kisipar fejlődésének mind fokozatosabb mérvben való előmozdítására, tervezeti, hogy mily lényeges szerepe van a kisiparosok anyagi életében annak a jelentős különbözethez, mely a II. od és III. osztályú árai között van. — A kamara felterjesztését előre láthatólag a miniszter magáévá teszi.

A halálraitélt Lengyelország.

Fellázadt gyalogezred.

Nagy szűdő mérszárlások.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, nov. 14.

Oroszországban most folyó rémdrámákról távirati tudósításaink a következőket jelentik:

London, nov. 14. A szombaton Witténél járt lengyel delegatusok elvannak keseredve Witte barátságtalan fogadása miatt.

Witte megmagyarázta, hogy mi indította a kormányt a lengyel proklamáció kibocsátására, ezután intett, nagy kihallgatásuk véget ért. A lengyelek azonban tovább is ott maradtak és tiltakoztak a kormány intézkedései ellen. Erre Witte kikelve magából, öklével az asztalra ütött s így szólt:

— Azt határoztuk, amit az előbb önökkel közöltem.

Berlin: Pátervárról jelentik: A Lengyelországra vonatkozó hivatalos

kommunikének ügyetlen fogalmazása rosszabbra fordította a helyzetet. A sajtóban még konzervetibbeknek is Lengyelország megrendszabályozása ellen nyilatkoznak. A lengyelországi ostrom állapot következményei nemsokára egész Oroszországban érezhetőek lesznek.

Varsó. A mérsékelt pártok lapjai az ostromállapot elrendelését igazság talannak mondják. Ez felháborodást fog kelteni, de a lengyelek békés tüntetésnél egyébre nem ragadtatják magukat. A 40 éves elnyomás következményeiért az orosz kormány felelős. Oroszok is törvénytelennek mondják, hogy Lengyelország a kormány kommunikéjében mint Kululavidék szerepel. Nevetséges állítás, hogy az orosz kormány a lengyelek fegyveres felkelése előtt fut.

Bukaresti Damacsani beszarabiai városban tegnap számos zsidót lemészároltak és házukat kifosztották.

Moszkva. Vladikawkasban 81 ezred legénysége fellázadt. Tartalékosok hazabocsátásukat, vagy helyzetük javítását kérik, hogy gondoskodjanak családjukról és adjanak amnestiát a politikai vétség miatt letartóztatott katonáknak. Az ezred kijelentte, hogy amíg ezeket a követeléseket nem teljesítik, megtagadja az engedelmisséget. Ennél nagyobb zendülés tört ki Vladivosztokban. Linevics elrendelte, hogy az Amirvidéki póttartalékosokat ne bocsássák haza. A katonák emiatt nagyon el vannak keseredve. Vladivosztok utcáin már véres utcai harcok voltak.

Az apja hóhérja.

Baltával gyilkoló leány.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 14.

Borzalmas vérengzés esett tegnapelőtt Nagyszénás községben. Egy 19 éves leány, Hegedüs Mária, baltát fogott az apja ellen és félholtra sebezte az alvó embert.

A gyilkossági kísérlet tegnap virradóra esett. A leány régóta jegyben járt egy Adás Sándor nevű legénnyel, de a család, Hegedüs György, minden erejével ellenezte a nászt. A szerelmes leány ezért forralt bosszút... A lelke elszakadt az apjától és odanőtt ahoz a másikhoz, ahoz az idegenhez, aki se inge, se galléra nem volt, de mindene lett.

A szerelem legyőzte a gyermeki szeretetet s a szenvedélyek által fölkorbaesolt leányagy rémes tanácsot adott Hegedüs Máriának.

Elteszi láb alól az apját...

Ez a terv fogamzott meg lelkében s a bestiális akaratot tegnap virradóra akarta végrehajtani.

Hajnali álmát aludta Hegedüs György, mikor nesztelen nyílt a belső ház ajtaja, baltával kezében belépett Mária s egyenesen a nyakához vágott az alvó embernek.

Hegedüs Mária föltétlenül halálosnak hitte a csapást és elmenekült. A szomszédság vette aztán észre a vérben fetrengő öreget és menten orvosért futottak.

A haldoklót Lang Jenő dr. látta el az első segéllyel, de aligha lesz megmenthető. A merénylet leánya a járásbíróóság foglya.

Vármegyénk és vidéke.

A nagykarolyi magyar görög katolikusok győzelme. Nagykarolyból írják: A nagykarolyi görög katolikus magyarság régi hő vége feljebb, a nagykarolyi görög katolikus egyházközségben a magyar nyelv visszanyerte jogát. Eddig ugyanis a nagykarolyi görög szertartású katolikus egyházközség a nagyváradi görög katolikus román egyházmegyéhez tartozott. Az egyházközség színmagyar, az istentisztelet nyelve azonban kizárólagosan román volt s a nagyváradi püspökség által kiküldött lelkészek soha hallani sem akartak arról, hogy a magyar nyelv az egyházi funkciók bármely ágában is érvényesüljön. Esketéseknel, kereszteléseknel, temetéseknel kizárólagosan román nyelven fungáltak a lelkészek, a magyarság nem kis elkeseredésére. A nagykarolyi magyarság évek óta küzd azért, hogy a román egyházmegyévtől elválasszassék és a munkácsi görög katolikus magyar egyházmegyébe kebeleztessek. Az átszételést a nagyváradi püspökség a leghatározottabban ellenezte. A görög katolikus hívek szilárdan kitartottak kívánságuk mellett. 1902 óta ugyszólván pap nélkül vannak s teljesen a passzív rezisztencia álláspontjára helyezkedtek. A püspökség legutóbb Ardelean Koriolán, belényesi főgimnáziumi tanárt nevezte ki lelkésznek, de nem akadt, a ki beiktatta s nem akadt, a ki román prédikációit meghallgatta volna, sőt olyan skandalumot rendeztek ellene egyidőben, hogy Ardelean kénytelen volt eltávozni Nagykarolyból, miután a hívők egyenesen kijelentették, hogy nem engedik misézni. A magyarság kitartó ellenállása meghozta a kívánt eredményt. A vallás-és közoktatásügyi miniszter a nagyváradi görög katolikus román püspökség útján megkereste a nagykarolyi polgármestert, hogy kérdezze meg egyenkint az egyházközség tagjait, hogy kívánják-e az átszételést? A szavazás tegnap a városház tanácsstermében folyt le Ardelean Koriolán vikárius-főesperes és a bizalmi férfiak jelenlétében. Az eredmény kihirdetése nagy lelkesedéssel töltötte el a nagykarolyi görög katolikusokat, ugyanis 118 tag az átszételés mellett nyilatkozott s csak egy tag ellene.

Emberölés önvédelemből. Margitta községből jelenti tudósítónk Bozsaj községben tegnap véres verekedés volt, a melynek egy emberélet esett áldozatul. Szilágyi Mihály az áldozat neve, a ki gyerekkorától fogva haragosa volt Ferke Mihálynak és már régóta leste az alkalmat, hogy leszámolhasson vele. Tegnap este azután meglátta azután meglátta Ferkét, a mint ez gyanutlanul halad az uton haza felé. A háta megélopózott és épen fejbe akarta vágni botjával, mikor Ferke hirtelen észrevette Szilágyi szándékát. Elkeseredett dulakodás keletkezett a két legény között, mely azal végződött, hogy Ferke kicsavarta ellenfelének kezéből a furkós botot, egy hatalmas csapással beresztette támadójának koponyáját. Az ütés halálos volt, Szilágyi eszméletlenül terült el földön és nemsokára meg is halt. Ferke pedig egyenesen a csendőrségre szaladt, a hol önként jelentette az esetet. Azzal védekezett, hogy tettét önvédelemből követte el. A csendőrök letartóztatták Ferkét s legközelebb be szállítják a nagyváradi ügyészség börtönébe.

Színház.

Heti műsor.

Szerda Csókpírulák bohózat. B.
Csütörtök Lisistrata. Operette (B.)
Péntek Lilla. Vigj. tünnepi előadás (A.)
Szombat Csepürágók operette. B.
Vasárnapd. u. János Vitéz Mesejáték.
Vasárnap este. Csepürágók. Operette.

A Csókpírulákat betiltották.

Debreczen, nov. 15.

A színházi iroda a közetkező erkölcsös kommunikét küldte szét ma a lapoknak.

Csókpírulák betiltására Zilahy igazgató a mai nap folyamán magán uton értesítést kapott a színházi felügyelőtől, hogy nagyhatású, de sikamlós sleger darabját vegye le a műsorról és bérletben sem az „Erény utjait“, sem a „Csókpírulákat“ ne adassa. Ezt az értesítést Zilahy hivatalosan is megkapja. A színházi iroda tehát jelenti, hogy aki még nem látta a Csókpírulákat és egy vig estét akar magának szerezeni, siessen holnapra jegyet szerezni, mert hogy a Csókpírulák betiltásának szomorú híre elterjedt, ma már ostromolják a színházi pénztárt a jegyekért.

Az irodalmi formát teljesen nélkülöző kommuniké tudtul adja hát azoknak, akit illet hogy aki a perzervitást szereti, az rohanjon — váltsa meg jegyét, mert a garmadériában már nem soká lesz része.

A magunk részéről helyeseljük, ha ezt a silányságot leveszik a műsorról, sőt követeljük is. De nem értjük, hogy Oláh Károly miért kaczerkodik a morállal. Ha levéte műsorról a darabot, vétesse le azonnal, ne pedig a harmadik előadás után, amikor már mindenki megízlelte ezt a színpadí otrombaságot. Vagy a betiltással csak Zilahy Gyulának akar egy kis reklámot csinálni. Akkor nem kell alszentkedni, hanem immoralitás nevében nyíltan meg kell ütöni a reklám nagy dobját.

A Csepürágók. Ezt a bájos zenéjű darabot Leszkai András a Magyar színház igazgatója, egykori debreczeni igazgató Párisban látta s kizárólagos jogát megszerezvén magának maga fordította le. Ezzel kezdte meg az első aradi nyári szent, a hol a darab olyan óriási sikert aratott, hogy 17-szer került színre egymásután s fel kellett venni a régi színház műsorára is. A zenéje klasszikusan finom melodiákból áll, a melyek bizonyára népszerűek lesznek Debreczenben. A meséje a komédiás életből való egy cirkus leány és egy katonatiszt szerelmét tárgyalja kaczagató stillióban. Az igazgatóság nagy fényvel állítja ki a darabot s a népes jelenetekhez cirkuszi attrakciót szerződte-tett. A főszerepeket *Fothy Frida Pozsonyi Lenke, Polgár Sándor, Deézsy Alfréd, Ternyei Lajos, Békefy Lajos, Kondor Ernő és Arkottó Vilmos* játsszák, de azért részt vesz az előadásban az egész operett személyzet.

Lilla. A pénteki Csokonai tünnep nevezetes eseménye lesz Oláh Gábor poétikus vigjátékának Lillának előadása. A pályanyertes műve nagy gonddal készült a szintársulat vigjátéki személyzete — s minden szereplő azt ambicionálja, hogy a pályanyertes vigjáték premierje irodalmi esemény legyen. A Lilla próbái már megindultak, s részt vesz azokon a szerző is.

Legjobb téliczipők Krausz Mórnál

kaphatók. Kizárólag saját készítmények, mégis olcsóbb a gyárinál. Főter 26. a főposta mellett.

Zilahy Gyula szervekedik. Zilahy Gyula színigazgató társulatát most szervezi. Eddig a következő szerződötések történtek meg. Drámai hősnőül szerződött az igazgató Lukács Juliskát, vígjátéki színésznőül további két évre Almási Lolát, társalgási színésznőül két évre Déay Alfrédot. Hír szerint Zilahy, hogy a színházi bizottság által rá rótt kötelességnek megfelelően, vígjátéki konzekussal szerződött fogja Tihanyi Miklóst, a ki most Somogyi Károly színház-társulatának kiváló művész tagja.

Gajzágó Antal gyilkosa.

Rostás a gyilkosság börtönében.

A nyomozás eredménytelen.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 14.

A szerencsétlen véget ért Gajzágó Antal sirja felett megindult tetemre hívás általános érdeklődést keltett várososszerte. Az első pillanatban mindenki örömmel ujságolta, hogy meg van a szegény fiu gyilkosa. De a hogy egybevetették a Gajzágó meggyilkolásának hitelesen megállapított körülményeit Rostás József vallomásaival, kiderült, hogy aligha Rostás követte el a gyilkosságot.

Miért jelentkezett hát Rostás a csendőrségen, ezt kérdezi mindenki.

Kétféleképen lehet ezt megmagyarázni. Elkövetkezett a tél kóbor cigányoknak ilyenkor szomorú a sorsuk. Nincs ahol menedék helyet találjanak s a hangtalan nagy pusztaságokon üldözött vadként bolyonganak. Czigány, ha mint Rostás József már volt egyszer a börtönben, a hol élelmet, meleg ágvat kap, s a hol nem kell félni a megfagyástól, szívesen tér oda vissza. Rostás József is azért vállalhatta magára a Gajzágó féle gyilkosságot, hogy ilyen módon fedél alá jusson.

Másik magyarázata a dolognak az, hogy Rostás megszurhutott valakit abban az idő tájban a Révész utcán. Az illető azonban könnyebben sérült meg, s nem tartotta szükségesnek, hogy az esetről jelentést tegyen a hatóságoknak. Rostás Józsefben aztán feltámadt a jobb érzés, s másfél esztendő után jelentkezik, s elmondja, hogy ő ölte meg Gajzágó Antalt.

Rostás a mint már lapunk tegnapi számában jeleztük, két nap óta a királyi ügyészség fogházának lakója. Hoffmann vizsgálóbíró több ízben kihallgatta már, neki is az az impressziója, hogy a gyilkosságot Rostás csak magára vállalta, de nem követte el.

A debreczeni csendőrség különben most Lakatos János után kutat, a kit büntársául nevezett meg Rostás. Lakatos állítólag Bihar-Udvari községben tartózkodik ez idő szerint. Ha elfogják behozzák Debreczenbe. Az ő vallomása talán világosságot fog vetni a homályos ügyre.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám

Bezárják az iskolákat.

Hatszáz gyermek kanyaróban.

Az egészségügyi bizottság ülése.

A közegészségügyi bizottság tegdelután tartott ülésen Balkányi Ede dr., a tiszti főorvost helyettesítő kerületi orvos azt a megdöbbentő jelentést tette, hogy Debreczenben dühöng a kanyaró járvány, s több, mint hatszáz gyermek fekszik kanyaróban. A bizottság tanácskozva a komoly jelentésről arra a megállapodásra jutott, hogy javasolni fogja az összes óvodák és iskoláknak november 27-ig való bezárását.

Az ülésről a következő tudósítás számol be:

Az egészségügyi bizottság tegnap délután Körner Adolf tanácsnok elnöklésével a városházán ülést tartott. Jelen voltak az ülésen: Wolafka Nándor dr., Lengyel Rezső dr. főorvos, dr. Balkányi Ede tb. főorvos, dr. Bruckner Ernő. Kiss Albert, dr. Balkányi Emil, dr. K. Szalay Béla, dr. Varga Emil, dr. Somogyi Zoltán és dr. Vargha Elemér

Körner elnök jelezte, hogy a főorvos óhajára hívta egybe a bizottságot, mert a kanyaró, bárha nem súlyos lefolyású, de olyan óriási számban terjed, hogy most már a legszörnyűbb óvintézkedésekre van szükség.

Balkányi Ede tb. főorvos jelenti ezután a bizottságnak, hogy a kanyaró rohamosan terjed, sőt ebben a hónapban 2 haláleset is fordult elő. Október 16-tól november 1-ig 59; november 1-től a mai napig 103 újabb kanyaró beteget jelentettek, sőt ha hozzá vesszük az iskolaszékek jelentéseit, ma megint újabb 14 beteget jelentettek be. Emellett még tekintetbe kell venni azt is, hogy egyes családoknál 4—5 gyermek beteg, de rendszerint az orvosok csak egyet jelentenek be, úgy hogy a kanyaró betegek száma 600-on felül van.

A kanyaró — sajnos — ma már olyan mérveket öltött, hogy akadémikus intézkedésekkel nem érhetünk célul, szigorú óvintézkedésekre van szükség. Epen ezért javasolja, hogy az összes óvodákat és elemi iskolákat december 4-ig zárják be, mert csak így lehet elejét venni a járvány további terjedésének.

Bruckner Ernő dr. szintén fontosnak tartja az iskolák bezárását, de kérdi, érünk-e ezzel célul. Ha az iskolákat bezárják, a tanulók az utcán szaladgálnak s még könnyebben megkapják a betegséget.

Szalay Béla dr. csatlakozik Balkányi Ede előterjesztéséhez, már azért is, mert az ő kerületében szerzett tapasztalatai után látja, hogy 600 gyermek közül alig 160 jár iskolába.

Lengyel főorvos szerint a kanyaró lejobb terjesztője az iskola.

A bizottság felelősséggel tartozik a történetekért. Nézete szerint az összes elemi iskolákat és óvodákat be kell zárni.

Varga Emil dr., Wolafka Nándor és Balkányi Ede dr. felszólításai után a bizottság úgy határozott, hogy az összes óvodák és elemi iskolák bezárását javasolja e hó 26-ig.

— **A Csokonai kör vendéglő.** A Csokonai-körnek ünnepi felolvasó ülése amint említettük nemcsak Csokonai, hanem Toldy Ferenc emlékének is lesz szentelve. Az ünnepi ülésre meghívta a kör Toldy Lászlót, a boldogult emlékü Toldy Ferenc fiát és a Toldy család többi tagjait. Dr. Toldy László, Budapest főlevéltárosa köszönettel fogadta a meghívást és Géresi Kálmánhoz a Csokonai-kör elnökéhez intézett válaszában határozottan igéri, hogy az ünnepi ülésen a Toldy-családnak még egy két tagjával meg fog jelenni. Ugyancsak az ünnepi ülésre jön a Zilahy-féle drámai pályázat első nyertese, Homonnai Albert nagyváradi fiatal író a jutalom átvételére. A Csokonai-kör gondoskodni fog a vendégek illő fogadtatásáról.

— **Szentkirály Tivadar beadványa.** Szentkirályi Tivadar színházi bizottsági tag tegnap beadványt intézett a polgármesterhez, a melyben arra kéri, hogy a saját hatáskörében intézkedjék az iránt, miszerint a színigazgató a Vígyszínház darabjait először béreltszünetben adassa elő, csak azután kerüljenek azok béreltszünetre. Szentkirályi ezt a kérelmét azzal indokolja, hogy béreltszünet után a bérlő közönség tájékozást szerezhet magának az előadott darabról, s nem kénytelen olyan arczpirító dolgokat végig nézni mint a Csókpirulák.

— **Alispán keresztetik.** Hajduvármegye legutóbbi közgyűlése intézkedett az alispáni szék pályázat utján való betöltése iránt is. Domahidy Elemér az alispáni állásra ma írja ki a pályázatot. Megindulhat a korteskedés, a mely Kovács Gyula biztos győzelmével ér természetesen véget.

— **Uj theologiai tanár.** Lestyán Endre dr. Nagyvárad—Ujvárosi káplánt Lestyán Adorján kir. közjegyző fiát dr. Szmercsányi Pál megyés püspök a nagyváradi l. sz. papnöveldehez tanárrá és prefektussá nevezte ki.

— **Dr. Sárvány Gyuláné temetése** tegnap óriási részvét mellett ment végbe. A Kossuth-utcai gyászháznál lefolyt szertartás után százakra menő közönség kísérte ki a megboldogult urasszonyt a temetőbe. A gyászoló családot számos kondoleáló kereste fel a mai nap folyamán is.

— **A szezon legelső bálja,** mint értesülünk, a zsidó négyesület mulatsága lesz. A választmány elhárározta, hogy a bált decemberben tizenhatodikára tűzi ki. Aki a debreczeni bálakat az utóbbi években figyelemmel kísérte, emlékeztethet, hogy a zsidó négyesület mindegyik bálja, különösen 5—6 év óta egy-egy szenzáció volt. Nemcsak a bálzó kis leányok számára, akik teljesen beérik, ha az összes négyeseket lefoglalják, de szenzáció számba mentek a zsidó négyesületi bálók a város minden rendű és koru lakója szemében. Szellem, ötlet, leleményesség tüntette ki e nagyszabású táncesteket. Csak a Debreczeni Vásárra, az Eleven Ujságra vagy a tavalyi Japán ünnepélyre gondoljunk vissza. — Az idei mulatságról azt hallottuk, hogy a Nilus csudálatos vidékét fogja látványosság keretében bemutatni, de hogy a régi Egyiptom jelenik-e meg a Bika-disztermében, vagy Alexandria modern életét mutatják-e be, azt ugylátszik tulzott — diszkrétcióból — titkolja a rendezőség.

Nagy árleszállítás.

Maradékokat féláron alul árusítjuk. Selyem pamut 15 kr. A raktáron levő összes téli szövetek, selymek, barchetek, vászon és asztalneműek, női és férfi fehérneműek, paplanok, női és gyermek felöltők gyári áron jóval olcsóbban árusítjuk. Tisztelettel Wallerstein Fülöp Fial.

— **Az ujságírók köréből.** Szébenyi József a Debreczenben is jól ismert talentumos ujságíró tegnap átvette a Kassai Hirlap felelős szerkesztését.

— **A kamara a mentőegyesületek.** Lassan, de biztosan halad a mentőegyesület a megalakulás felé. Ujabbban a kereskedelmi és iparkamara is belépett, mint alapítótag az egyesület kebelébe és erre a célra 50 koronát kiutalt.

— **Felhívás!** Felkért barátaimtól mai napon a következő levelet kapta:

„Kedves barátom! Voltál szíves bennünket megbizni azzal, hogy a „Debreczen” című lap f. é. nov. 14. keddi számában „Barázdák” rovat alatt megjelent — reád sértő közlemény írójától részre elégtételt kérjünk.

Ennek folytán Békásy Jenő urnak, mint a lap felelős szerkesztőjének megbizottaival, Schweiger Sándor és Ledig Dezső urakkal tárgyalunk, kik is kérdésünkre kijelentették, hogy Békásy Jenő ur a kérdéses közleményt nem írta, megjelenéséről előzetesen tudomással sem bírt, megjelenése idején Debreczenben sem volt, a felelőséget azonban, — mint a lapnak felelős szerkesztője — minden irányban elvállalja és az elégtételt bármely formában megadni kész, de a cikk íróját meg nem nevezi.

Mi erre kijelentettük, hogy miután a sértő cikket nem Békásy ur írta, s így az abban foglalt sértést, nem ő követte el: dr. Jászi Viktor ur Békásy Jenő urtól elégtételt nem kér és el nem fogad.

Ezután dr. Varga Lajos urat, a „Debreczen” című lap főszerkesztőjét kerestük fel, ki a hozzá intézett kérdésünkre kijelentette, hogy a kérdéses közleményt nem ő írta; hogy ki írta, arról tudomása nincs, s azt sem tudja, hogy a fenti lapnak vonatkozó számát — a felelős szerkesztő távollétében — ki állította össze.

Mint hogy mi tőled azt a megbízást kaptuk, hogy a cikk írójától, a ki a sértést elkövette, kérjünk elégtételt, s mint hogy a cikk íróját sem a lap főszerkesztőjében, sem a lap felelős szerkesztőjében feltalálunk nem sikerült, sőtőlük a cikk íróját meg nem tudhattuk: eljárásunkról ezekben értesítünk. Nagyrabecsülésünk kijelentésével vagyunk.

Debreczen, 1905. nov. 14.
Készséges hived:
Dr. Tűdős János.
Dr. Tóth Lajos.

Miután a cikk írója elrejtődött, itt nyilvánosan főszerkesztőm, hogy 24 óra alatt nevezze meg magát.

Debreczen, nov. 14.
Dr. Jászi Viktor.

— **A „Szent László dalegylet”** e hó 11-én tartott dalestélyen felülírtak: Bárdossy Gyula 10 kor., Uhlarik Béla 5 kor., Kiszeli Sándor 4 kor., Blattner Kálmán 3 kor., Varga Julianna, Ferenczy Istvánné, Podnopya Imre, Klein Miksa, Beke Aladár, özv. Weber Sándorné, Kölcsey Valér, Pethő Imréné, K. Varga József 2—2 kor., Ruttkay Béla, Nánássy József, Antal Györgyné, Tóth Béla, Hering Andor 1—1 kor., összesen 45 korona, mely szíves adományokért az egylet nevében hálás köszönetet mond Ulrich Jenő pénztáros.

— **Haldokló öngyilkos.** Hétfői számunkban megírtuk, hogy Német Józsefné, Bernáth Erzszi marólugot ivott. Bernáth Erzszi daczára a korán jött gyomor mosásnak s gondos orvosi ápolásnak állapota az éjjel olyrossza fordult, hogy a reggelt va'őszintűleg meg sem éri. Hozzátartozói kiakarták hozni, de tekintettel a beteg súlyos állapotára, azt a kórház vezetősége nem engedélyezte.

— **Meghaltak.** Török Julianna rk. 4 éves, Kálmán Istvánné ev. ref. 44 éves, Balogh Imre ev. ref. 70 éves, Nagy Róza ev. ref. 3 éves, Magyar Eszter ev. ref. 13 éves, Katona Margit rk. 3 napos, Horváth Béla ev. ref. 12 hónapos.

— **Palka András részére.** Turai Farkas két koronát küldött be szerkesztőségünkbe. A pénzt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **A debreczeni postagyűjtők korlátozása.** A nagyváradai postaigazgató szigorúan megtiltotta, hogy a postagyűjtők naponként 10 csomagnál többet vehessenek fel és közvetítsenek a főpostára. Az érdekelt közönség, de főleg a kereskedők ebben a maguk részére súlyos sérelmet láttak. Mert fontos az, hogy a kereskedő az ő csomagjait minél hamarabb közvetítés alá adhassa. Már pedig a postagyűjtők ép ezen célt akarják szolgálni. Már most ha 10 csomagnál többet a gyűjtőknek felvenni nem szabad, akkor vége a nemes intenciónak, mert egy-egy jó menetelő tüzet egyedül maga is képes naponként 10 csomagot elküldeni. A kamara tehát — az érdekelt panaszára, felirt a kereskedelmi miniszterhez és javasolta, hogy a korlátozás szüntetessék meg és egy-egy ilyen gyűjtőhely legalább 30 csomagot vehessen fel továbbításra.

— **A Petőfi dalkör hangversenye.** A Petőfi dalkör a jövő hónap (december) 16-án a Margit-fürdő dísztermében dalestélyt tart, a melyen a kör alapítói és rendes tagjai belépti díjat nem fizetnek. A műsor imponáns lesz, ennek összeállításán most fáradozik az elnökség. A meghívók szétküldése a napokban megtörténik.

— **Elfogott fosztogató.** Tegnapi és tegnapielőtti számunkban részletesen ismertettük Tóke István turkevei gazdarábló hadjáratát. A rendőrség a külteleken is nyomozáshoz látott és eredményesen. Tényleg 12 lopás nyert itt is beigazolást. Érdekes, hogy a lopott baromfiakat Tóke ápolta, gondozta azokat. Így aztán a tulajdonosok jó kihizott állapotban kapják vissza.

— **Pergetett osemegeméz** és czukortorma a legolcsóbban beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

x **Használja** a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható Gross Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerházban.

Sóvágó vizsgálati fogsága.

A helyzet bonyolódik.

Palka haldoklik.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 14.

A Méliusz-téri kettős rslógyilkosság még mindig izgatottságban tartja Debreczen város közönségét. Izgatja a kedélyeket főleg az, hogy a büntársak még nincsennek meg, sőt fogalma sincs róla a rendőrségnek, hogy mely uton kellene a nyomukra akadni. Vizszatetszövé teszi a helyzetet az is, hogy szemben a tényekkel, némelyek a szó szoros értelmében látszólagos mentő aktiót indítottak Sóvágó János tisztázására, kiszabadítására. Ez a mozgalom titkos kezek működése lehet, de semmiestre sem nyugszik egészséges alapon. Sőt Sóvágóból olyan nagy férfiut csinál, hogy ezen a réven megtámadja a magyar büntető bíraskodás egy nagy vívmányát: *esküdt bírósági intézményt* is.

Pedig ha visszatekintünk Sóvágó János bűnlajstromán, látni fogjuk, hogy sok sok bűnös ügyből éppen az esküdtek igazmon-

dásai mentették ki. Beigazolt tény ugyanis, hogy Sóvágó a gyilkosság után való reggel sárosan, piszkosan, kalap nélkül fél hétkor ment haza. Áruzó jelek a kalap és zseb-kendő. Jelentős bizonyíték Sóvágó ellen a kórházban ápolat Palka vallomása. Alibije igazolására Sóvágó felhozta, hogy a gyilkosságot megelőző este a bősörményi fürdő vendéglőben volt. A vendéglős tényleg azt vallja, hogy este 8 és 9 óra között ott volt Sóvágó. Ez azonban még nem zárhatja ki az, hogy fél két órakor Debreczenben nem gyilkolhatott volna.

Lehet, hogy Sóvágó horozgatása számításból történt, fogás akart lenni a Sóvágó részéről arra az esetre, ha elfogják. Efféle fogással élt már Sóvágó a büdzentmihályi borzasztó gyilkosságnál, amikor hibás szemehelyett üveg szemét alkalmazott. Bonyolultta és gyanussá teszi a helyzetet az újabb jelentkező és mentő körülményekről beszámoló tanu vallomások.

Egyébként Hoffmann vizsgáló bíró Sóvágót naponként előveszi, de Sóvágó itt is olyan keveset mond, mint a rendőrségnél. Konstatálja Hoffmann vizsgáló bíró, azt is, hogy a rendőrség adatai helyesek.

A rendőrség nap-nap után kap az ügygel kapcsolatban névtelen följelentéseket s ezek között van az is, hogy Ermihályfalván él egy épen olyan teremtő és alaku ember, mint Sóvágó.

Legszomorubb azonban a szerencsétlen áldozat Palka szabó sorsa, akinek állapota egyre súlyosodik, úgyhogy a közkórház orvosai attól tartanak, hogy Palka elfog pusztulni. — Debreczen város közönsége ugy-látszik mégis részvételt van Palka és szerencsétlen rokntagu családja iránt, mert — amint érte sülünk az adományozások megkezdődtek, és szépen folynak is.

TÁVIRATOK.

Fazekas Ágoston felfüggesztése.

A jóléti bizottság feloszlata.

Távirati tudósítás.

Budapesti tudósítónk a késő éjjeli órákban azt a szenzációs hírt táviratozta, hogy *Kristóffy József belügyminiszter Fazekas Ágostont Pest-vármegye főjegyzőjét és alispán helyettesét állásától felfüggesztette, Pestmegye jóléti bizottságát pedig feloszlatta.*

A belügyminiszter Fazekas főjegyző felfüggesztését azzal indokolja meg, hogy nem csak nem tett eleget a belügyminiszter megsemmisítő rendeletének, de a király által kinevezett főispán beiktatását is megakart akadályozni, e a kinevezést negligálta, azt törvénytelennek mondotta.

A jóléti bizottságot azért oszlatta fel a belügyi ügyvivő, mert ez jogkörét túlhaladta. Kristóffy rendeletében azt a az utasítást adta ki, hogy a vármegye tisztviselői termet se bocsáson. a jóléti bizottság rendelkezésére

Kossuth Ferencz állapota.

Budapest, nov. 14. *Kossuth Ferencz* állapota még mindig vigyázatra intia vezért. Kezelő orvosai ma kinyilatkoztatták, hogy tavasz előtt vidéki körutrá nem mehet. *Andrássy Gyula* ma felkereste Kossuth Ferenczet, s közölte vele azt a megállapodást,

Darvas Testvérek

női felöltő áruhaza

Debreczen, Fehérlő szálloda épület, Kistemplommal szemben.

Pontos kiszolgálás.

legszebb őszi és téli női felöltők

szőrmekabátok, collik, leány kabátok és kópények a legmérsékeltebb árban kaphatók.

Állandó kiállítás az idény legremekebb ujdonságaiból.

a mely közte és az új disszidensek közt jött létre. Apponyi Albert gróf a ki egy ideig még Budapesten marad, ma szintén meglátogatta Kossuthot, s a délelőtti folyamán felkereste a vezért Justh Gyála is.

Fejérváry Itthon.

Bécs, november 14. A király ma délelőtti másfél óra hosszáig tartó kihallgatáson fogadta báró Fejérváry Gézárt, a ki délután vissza utazott Budapestre. Lányi Bertalan még Bécsben maradt.

Norvég királyság.

Krisztiánia, nov. 14. A király választásra elrendelt szavazatok eredménye a következő: A királyválasztás mellett 219143 ellene 57591 szavazatot adtak be.

Az aradi főispán.

Arad, nov. 14. Aradmegye közigazgatási bizottsága ma délután tartott ülésén Vásárhelyi Béla főispán megtartotta program beszédét. Kifejtette gazdasági programját. A törvénytiszteletet megköveteli — viszont maga is törvényes alapokon fog eljárni.

Bánffy Nyiregyházán.

Budapest, nov. 14. Bánffy Dezső báró vasárnap Nyiregyházán megy, s részt vesz az Új párt ottani szervezkedő ülésén.

A borsódi Bach huszár.

Miskolc, nov. 14. Borsodmegye főispánjává valószínűleg Szabó József ügyvédet nevezik ki, a kinek része volt abban a hid panamában, a mely miatt Miklós volt főispánnek le kellett mondani.

A beteg Tahy.

Budapest, nov. 14. Tahy István Pestmegye főispánját most már egészen bizonyos, hogy nem fogják installálni. Tahy ugyanis hosszabb időre a délvidékre utazott, hogy megrendült egészségét helyreállítsa.

Ahol nem installálnak.

Kolozsvár, nov. 15. Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága ma elhatározta, hogy csak az esetben iktatja be Teleky László főispánt, ha a vármegyén az első közgyűlés nyugodtan fog lefolyni. Egyben elhatározta Kolozsvár város, hogy tisztviselőinek megóvása céljaiból jóléti bizottságot szervez. Itt említjük meg, hogy Dózsa Endre Kolozsmegye alispánja kijelentette, hogy a belügyminiszter megsemmisítő intézkedését nem veszi tudomásul, mert az nem hozzá volt intézve.

Székeludvarhely, nov. 15. Udvarhelymegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta installáló közgyűlését. Délig nem jelenhetett meg a főispán mert a bizottsági tagok obstruáltak. Negyven szónok iratkozott fel a napirendhez.

Kassa, nov. 14. Abaujmegye ma elhatározta, hogy Pongrácz gróf főispánt, a ki a hatalom durva és vad eszközeivel akarta magát Kassa városánál beiktatni, nem engedi be a vármegye házára. Kozara Vincze Kassa város főjegyzője pedig azt jelentette ki, hogy a tegnapi közgyűlés felfüggesztő határozatára nem ad semmit, tovább is hivatalában marad.

A főváros közgyűlése.

Budapest, nov. 14. A főváros mai közgyűlése, a melyen a belügyminiszter megsemmisítő leirata felett kellett volna határozni, nagy izgalommal kezdődött. A rendőrség körül vette a városháza épületét s a terembe pedig csak bizottsági tagokat bocsátottak be. A karzatot szocialisták és demokrata foglalták el. Falk Miksát mikor belépett a terembe zajos abczug fogadta.

— máskor nem jön közgyűlésre ugye, kiáltották. feléje.

Négy órakor nyitotta meg a közgyűlést Márkus főpolgármester nagy zajban. Schubert bizottsági tag a napirendhez szólva azt indítványozta, hogy azok a kik három hónap óta nem voltak közgyűlésen, ne szavazhassanak. Ez óriás vitát provokált, de megállapodásra nem jutott a bizottság. A főpolgármester este 8 órakor bezárta az ülést azzal a kijelentéssel, hogy azt holnap folytatják. A holnapi közgyűlés szintén obstrukciós jellegű lesz. Szólásra eddig 71-en vannak feljegyezve.

A Budapestet lefoglalták.

Budapest, nov. 14. A Budapest című politikai lap vasárnapi számát királysértő cikke miatt lefoglalták.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Jäger alsó ruházat.

Flanell takarók.

Függönyök. Lópokróczok.

Linoleum.

Külön szőnyeg osztály.

Valódi persa szőnyegek

óriási raktára.

Megnyilt

az új

Központi Zálogház

Kossuth-utca 15. szám alatt

az udvarban.

Értéktárgyakra

legmagasabb kölcsönt ad.

Orosházi Kenyér sütőde és Élelmezési Csarnok

ajánlja kemény fejes és savanyított káposzta, carfiót, tojásos leves alá tészta tarhonya makarónit. Bab, lencse, borsó, mák, nagybányai szilva lekvár, dió, gomba, gesztenye, árpa, köles és tengeri kása, savanyított ugorka, ugorka saláta, zöldborsó, paradicsom, tökkáposzta, friss kókusz zsír, vaj, szőlő, fajalma

a legolcsóbb árakban beszerezhetők.

Ujdonságok

Gyapju és pamut flanel Blousokban ugyszintén Barcsett és flanel Pongyolákban. — Nagy választék Női alsó nadrágok és szoknyákban

Márton Gyula

dívat üzletében

Főtér 9. sz. Bika szálloda mellett.

Eladó gőzmalom.

A Debreczeni Első Takarékpénztár a tulajdonát képező, közvetlen a város alatt és a m. á. v. vonala mellett fekvő ugynevezett

Barcsai-féle gőzmalmot

a vele járó 2366 négyzetöl telekkel s benne található összes felszerelésekkel együtt, igen kedvező feltételek mellett eladja.

Az eladás tárgyát képező malom azonnal átvehető.

Bővebb értesítés nyerhető alulirott igazgatóságnál.

Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatósága.

ÉRTESÍTÉS!

AZ

Általános Tudósító

hirdetési osztálya Budapesten,

tulajdonos Leopold Gyula

szerkesztő irodáját jelentékenyen megnagyobbította és a modern reklám követelményeinek megfelelően berendezte

Erzsébet-körut 41. szám

alá helyezte át, ahol szakavatott pontos és lelkiismeretes tevékenységet fog kifejteni továbbra is úgy a hirdető közönség, mint a sajtó érdekében.

Divat ujdonságaink

az őszi idényre megérkeztek.
Női ruha és kosztum kelmék. Bluz selymek, jó mosó barchentek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szőrme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakhoz.

A világhírű francia P. D. jegyű kitűnő szabásu

fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákkal kívánatra készségeel szolgálunk.

Őszi idényre

megérkeztek

remek kivitelben sima és mintás posztók, szövetek, flanellek és parchetek, Férfi és gyermek Trico. Paplanok 2 frittól feljebb. Futó és nagy szőnyegek, ágyterítők, alsó szoknyák flanel, parchet, fekete és színes clotból, bugyogót téliben és fehérben. Disz és bőrkötények nagyválasztékban. Férfi ing fehér 1 frt, hajtásos 1.20, 1 gallér 12 kr., közelő 20 kr.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Hollandi gyomorcsépek

a legkitűnőbb házisszer minden-nemü gyomorfájásnál, gyomorgörsnél, emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve minden üvegehez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek, vagy akik tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „Hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECZEN, városházzal szemben.

Nagy kávéraktár

Kiváló finom idei termésű Mandarin, Suchong, Congo és Pecco tea. Czitrom, narancs és a híres Manner-féle czukorkák nagy raktára

Kohn Henrik

czégnél

DEBRECZEN, gróf Degenfeld-tér 7-ik sz.

Ékszererek,

órák, nász ajándékok
legolcsóbban beszerezhetők

Pintér Gusztáv

ékszerésznél,

Főpiacz 26. Főtőzsde mellett.

Órák- és ékszerék javítása legolcsóbban.

Fizetéssel tanuló felvétetik.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltvány-telep

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 26. Nagy-küküllő-megye.

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Csak akkor valódi, ha a háromszögu palack az itt levő szalaggal (vörös s fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

májolaj

törvényszékieleg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor.

Maager Vilmostól

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Kapható az osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszerárában és gyógyszeráru kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magy. monarchia részére:

MAAGER VILMOS BÉCS,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak.

Hajdumegyei Népbank

mint szövetkezet.

Harmadik évtársulatát 1906. január 1-én megnyitja, melybe tagok már most és az évfolyamán bármikor beléphetnek.

Az intézet tagjainak száma rövid két évi fennállása alatt 1500 ra emelkedett, akik 10000 törzsbetétre több mint 260000 koronát fizettek be, mely összeg az évtársulat tartama alatt 1300000 korona tőkének felel meg.

A törzsbetők eddig megállapíthatólag 6%-ot jövedelmeznek.

Kölcsönöket a hét bármelyik napján utólag fizetendő legolcsóbb kamattal mellett folyósít.

Hitelre a harmadik évtársulatba belépő tag már most igényt tarthat, úgy hogy befizetései csak 1906. január 1-én veszik kezdetüket.

Minden 100 korona kölcsön heti 50 fillérijével visszafizethető.

Jelentkezések a harmadik évtársulatba való belépésre vagy kölcsön iránt bármely nap délelőtt vagy délután az intézet helyiségében Piacz-u. 26., főtőzsde épületben eszközölhetők.

Dr. Révi Nándor,
jogtanácsos.

Dr. Bruckner Ernő,
elnök.

Ügyvezető választmány:

Hegedüs Sándor.

Dr. Ferenczy Gyula,
elnök.

Grósz Nagy Ferencz.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnak tessék válaszbélyeget csatolni.

Férjhez ohajtanám adni jó családból való háziasszonyt nevelt unokámat 20.000 korona hozománnyal. Állami hivatalnokhoz. Levelet kérek a kiadóhivatalba „Nagymama 19.” jelige alatt.

Egy jó nagy munkás mint napszabó és kiutó felvétetik Fényes Mór üzletében, Vármegeháza.

100 kilo száraz csertölglya 1 frt. Házilag készített hordós káposzta, ecetes és kovászos ugorka állandóan kapható Merkli Ferencznel Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Egy jó karban levő toilette tükör asztalka megvételre kerestetik. Czim a kiadóba.

Kiadó lakás. A törvényszéki palota közvetlen közelében Varga-utca 36. sz. a. parkettes, gáz- és vízvezetékekkel ellátott modern emeleti lakás 1906. május 1-től kiadó. Értekezhetni Piacz-utca 44. sz. a. ügyvédi irodában.

Kohn Hermann Hatvan-u. 17. szám alatti üzletében legelőnyösebb fizetési feltételek mellett beszerezhető mindentéle kézmű áru, továbbá férfi és női felöltők és szövetek heti vagy havi kényelmes részletfizetésre.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Végkiárusítás üzlet-feloszlatás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárusítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Felíngyen!

Válogatott erdélyi alma mint Batul, Ponyik, Arany parmen, Renet, Pepin kicsinyben és ládászámra is Kontsek Gézanál Fő üzlet Kossuth utca. Fióközlet Csapó-u.

Monogramok és egyéb himzések készítése jutányos áron készíttetnek Boldogfalva-u. 4. szám alatt.

Értesítés.

Ezton is bátorkodom t. megrendelőim tudomására juttatni, hogy az őszi és téli idényre igen szép hazai és angol szövegek megérkeztek, melyekből a legrövidebb árért modern és izléses kivitelű

öltönyök, téli kabátok és felöltők

elkészítésére rendelkezésre állok.

Tisztelettel

Antal Vincze

férfi szabó

Kossuth utca 17. (Simonffy Imre ház.)

Magyar díszruhák, polgári, sport, katonai, papí, ugyisintén gyászruhák a legrövidebb idő alatt pontosan és jutányosan készíttetnek.

Oriási szerencse Töröknel!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez Rövid idő alatt 21 millió koronánál több nyereleményt fizettünk ki nagyrabecstelt vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereleményt, és pedig

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt.

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt. továbbá 4 a **100.000**, 3 a **90.000**, 2 a **80.000**, 3 a **70.000**, 3 a **60.000** több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **2.000**, **1.000**, **500** koronás és egyéb nagy nyereleményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő **110.000** sorsjegyre **55.000** pénznyeremény magyar osztálysorsjátékban ismét jut és összesen

14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz szeppé varázsolja az életet! Talán megélt a férj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvételével egy főnyereményt. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsesorsjegyet fojtyán a neve mellett számot eltalálta, melyre egy nagy nyerelemény jut.

Adám, Adél	12109	Dezso, Erzsébet	65878	Iván, Jolán	2308	Ottó, Melánia	21451
Adelár, Agnes	8228	Ede, Eszter	4043	Jakab, Józsa	9322	Ódón, Narcisz	55177
Adolf, Agota	22087	Elek, Etel	41799	János, Judit	35597	Pál, Neszti	2737
Agoston, Amália	60017	Elemér, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Anatólia	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagie	34555
Alfréd, Apollonia	20292	Ernő, Genována	52551	Károly, Katalin	48741	Robert, Petronella	79787
Akos, Aranka	101001	Perenc, Gertrud	12111	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Piroška	12533
Ambrus, Berta	50901	Prigyes, Gabriella	99989	Kristóf, Klótild	7279	Salamon, Regina	65227
András, Blanka	35266	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornélia	109707	Samu, Rózsika	17718
Antal, Borbála	2392	Gábor, Hedvig	20099	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozália	38107
Arnold, Boriska	90372	Gáspár, Heléna	79747	Leó, Kunigunda	96622	Simon, Sári	107397
Arpad, Betti	32417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48364
Arthur, Bella	105317	Géza, Hermína	38997	Lőrinc, Lenke	66022	Tibor, Szeréna	74377
Aurél, Brigitta	13223	Hugó, Hilda	2736	Manó, Leónia	6270	Thamér, Theodora	2727
Átila, Cecília	52333	Gusztáv, Hilda	2736	Márkus, Lidia	34484	Tivadár, Teréz	34950
Balázs, Cornelia	74397	György, Ibolyka	55487	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Terus	55477
Bálint, Dóra	24084	Gyula, Iduska	85375	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Valéria	20005
Barnabás, Berettya	9001	Henrik, Ilona	54477	Mihály, Lujsa	24292	Viktor, Veronika	101011
Béla, Cecília	38277	Hermann, Ilma	92792	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktória	50908
Benedek, Eszter	108855	Hugó, Ilka	46495	Miksa, Malvin	48662	Vince, Vilma	12113
Bornát, Emma	51377	Ignác, Irén	12115	Ször, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65565
Dániel, Ernesztin	101911	Illés, Irma	45273	Sándor, Mária	109889	Zsigmond, Zuzanna	5463
Dávid, Éva	16864	Imre, Izabella	109353	Orbán, Mártha	36784		
Dénes, Evelin	92157	István, Janka	27174	Oskár, Matild	67197		
		Izidor, Johanna	53077				

Legnagyobb nyerelemény esetleg **1.000.000** korona;

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyer. **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**, 1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, **40.000**, 5 a **30.000** 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb nyerelemény. Az I. osztály sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50, 1/4 eredeti sorsj. frt 50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—, 1/1 " " " 6.— " " 2.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi november hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak és az I. osztály húzása már november 23-án és 24-én okvetlenül meglesz.

TÖRÖK A. ES TSA

Bankháza Budapest.

Sürgőnyczim: Törökék, Budapest.

Sürgőnyczim: Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháza osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indus-teákból, kapható a jobb fűszer-csmege kereskedésekben és a droguériában. — Nagyban szállítandó: — Indra tea import company, Trieszt. =

Nyomatott Hoffmann & Kronovits könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szembe.